

Oglas, pripisana št. štakaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Neslužbeni predbroj, oglas št. štakaju se naputnicom ili potpisnicom, št. štakaju se na adrestraciju lista u Pulu.

Kod nasrebe valja točno označiti ime, prezime i najbitniju pošku predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se na plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cakovnog računa br. 24740.

Telefon Makare broj 39.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a neologe sve pokvari“. Narodna poslovica.

Islati svakog četvrtka o pedne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a nefrankirani ne primaju. Predplata za političarom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } na godinu ili K 5—, oda. K 2-50 na pol godine. Izvan carevine više političara. Plaća i utičaje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zastali zo h., koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahlija. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. kat).

Promjene u skupnom ministarstvu.

Već za vrijeme posljednjega zasjedanja delegacija pokazali su mađarski delegati s mnogih svojih govorih, da nisu zadovoljni sa ministarstvom izvanjskih poslova grofom Goluchowski-em i da hoće da odstupa. Reč bi da su već onda glasovali za troškove izvanjskih poslova samo predpostavlom da Goluchowski ne će već za- zanimati najviše časti u monarhiji. Ugarska vlada, naročito Wekerle, bi ga bila još sada spasila, al nije išlo. U oči novoga zasjedanja delegacija bio je Goluchowski prisiljen dati ostavku. Dao ju je 21. listopada, i odmah bila je nabeležena, pak i stvarno prihvaćena. Mađari su uzrokom što je pao s mjesta na kojem je 12 godina sjedio. Njegov pad slavja se u savez također su odnosajući na Balkanu, koji za monarhiju nisu najbolji, i sa držanjem Italije. Neki hoće vidjeti u njegovom padu također ruke priestolonasljednika. Slaveni, a najmanje pak Hrvati, nemaju razloga da plaću za Goluchowskim. Pod njim je procvatela ona politika, kojom se je svagda i svuda gladilo Talijane, a poniživalo i tlačilo i izlagalo svakojakim napadajem Hrvate. Njegovo Veličanstvo cesar i kralj izkazalo je Goluchowskomu osobitu počast tim, da je pješice, doista nedaleko, išao iz dvora u prostorije ministarstva vanjskih poslova, i učinio posjet Goluchowskomu od kakve pol ure. Kaže se, da će još nekakvu čast na dvoru dobiti.

Njegovim nasljednikom imenovan je dosadašnji poslanik monarhije u Petrogradu barun pl. Aehrenthal. On je prihvatio ponudjeno mu mjesto, pošto se je kod obih vlada osigurao, da će ga podupirati.

Po uzrocih i posledicah znamenitija je promjena što se je dogodila u poglavi ministarstva rata. Neočekivano, bez da se je pitalo ni jednu, ni drugu vladu, odstupio je dne 24. oktobra ministar rata Pittreich, i imenovan na njegovo mjesto dosadašnji ministar „austrijskoga“ domobranstva Schönauich. Obćenito izlaze se kao uzrok pada Pittreichova okolnost, da monarhija treba povećanja vojske, a da ga

Mađari ne će da dadu. Pri tom se pozivaju na ugovor, koji je sadanja mađarska vlada sklopila s krunom kad je ono neočekivano bila preuzela kornilo. Ugovor da je glasio: Kroz dvie godine nikakve promjene obzrom na zapovjedni njemački jezik u vojski, nikakvo povećanje vojske. Na to je i Pittreich bio pristao. Mislio je, da će mađarsku vladu ipak skloniti na popust, te će mu dovoliti nužno povećanje vojske. Prevario se je. Okolnosti da zahtjevaju neobhodno povećanje broja vojnika; Mađarska vlada ne će da na to privoli.

Mnogi hoće da je pad Pittreichov djelo prestolonasljednikovo. Vježbe u Dalmaciji reč bi da su im otvorile oči i u političkom i u vojnom obziru. Posle, pa i usljed njih, da je pao vrhovni nadzornik vojske grof Beck, a sad eto i ministar rata.

Novi ministar rata Schönauich nastupa nakanom da zahtjeva povisicu vojnika. Za što ju trebaju, da li i s kim je rat na vidu, to se nekaže.

Ministrom „austrijskoga“ domobranstva da će postati Latscher pl. Lauendorf.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 28. oktobra 1906.

Odbor za izbornu preosnovu.

Na dalje bili su u ovom odboru razpravljani još svi ostali članci i paragrafi, kao i naslovi i izvršitbene ustanove. Tim se je porabilo malo vremena, al je sjednica ipak dugo i po podne, do prilično kasno u večer trajala. Tomu je dao povod zastupnik dr. Pergelt i drugovi. Oni su htjeli, da se k § 6. o temeljnom zakonu glede zastupanja u carevinskom vieću, gdje se ustanovljuje sveukupni broj zastupnika i broj zastupnika za pojedine krunovine, doda ustanovu, po kojoj bi se uzakonovio kompromis između Čeha i Njemaca u Českoj i Moravskoj glede broja članova delegacije iz obih tih krunovina. Htjeli su u obće, da se ovdje već zakoniti da će Njemci iz Česke i Moravske imati svoje članove u delegacijah. Dugo i opetovno su uzalud govorili i predsjednik

odborna dr. Ploj, i ministar-predsjednik barun Beck, i razni ne samo česki i poljski zastupnici, nego i njemački, da to ne spada k rečenom paragrafu, da bi tim u pogibelj došla sama izborna preosnova. Konačno je ipak popustio, da se njegov predlog razpravi pošto se svrši podpuno razprava o izbornoj reformi, i pošto mu se je obećalo da će se razpraviti. I razpravio se je i bio zabaten sa većinom glasova. Pergelt je najavio svoj predlog kao predlog manjine. Kod te razprave predložili su Wassilko za Galiciju, Conci za Tirol, Šuštersič za Štajersku, da se ima kod izbora u delegaciji i u tih pokrajinah uzimati obzir na obje narodnosti. Dakako da su ti predložili pail.

Tako je izborni odbor, u svojoj 62. sjednici dne 29. listopada 1906., posvema svršio razpravu o temeljnom zakonu zastupanja u carevinskom vieću i o zakonu izbornoga reda.

Izabrao se je i izvjestitelj u osobi Njemca dra. Löckera, koji se je svakom prilikom zauzimao da se svladaju poteškoće koje su se prikazivale. Sad će on sastaviti izvjestaj, taj će se tiskati, razdijeliti među zastupnike, i početi će razprava u kući.

Izborni odbor će međjutim razpravljati o kaznenih ustanovah u zaštitu slobode izbora.

Zastupnička kuća

Beč, 5. novembra 1906.

U sjednici od utorka prošloga tjedna predlata su se najprije priobćenja ministra predsjednika, da je vojni ministar Pittreich odstupio; na njegovo mjesto imenovan je dosadašnji ministar domobranstva Schönauich, a na mjesto ovoga Julij Latscher. Ovoga je ministar predsjednik osobno predstavio.

Zastupnici Senerer i Stein, te 14 drugih zastupnika podali su prešni predlog, kojim predlažu da se posebnom adresom umoli Njegovo Veličanstvo cara Austrije neka znakove carstva, koji se nalaze u dvoru u Beču i koji kroz stoljeća predstavljaju moć i veličinu rimskoga carstva njemačkoga naroda, dadu na razpolaganje sadanjim predstavnikom njemačkoga cje-

lokupnoga puka, njemačkom caru i njegovomu saveznom vieću, da ih mogu svečano preneti na pohranu u Berlin. Pošto predlog nema dosta potpisa, pita predsjednik da li se taj predlog podupire. Nema ih dosta, ne može se o njem razpravljati.

Razpravio se je pak prešni predlog poljačkih zastupnika o izpravljenu grunтовnih knjiga u Galiciji i Bukovini. Zakonska osnova je već gotova, prešni predlog se je postavio samo za to, da se ta osnova odmah razpravi. Prešnost bila je prihvaćena a za tim također zakonska osnova. Govorili su neki Poljaci i zast. Biankini, koji je istu stvar preporučio za Dalmaciju. Ministar pravosuđa je obećao da hoće.

Medju ostalim odgovorio je ministar hogoštovja i nastave na interpelaciju zast. Spincića i drugova od 2. oktobra t. g. glede ustrojstva javne pučke škole sa hrvatskim naukovnim jezikom u Brgradu. Odgovorio je da su svi izvidi u tom pitanju gotovi, i da još manjka mnijenje zemaljskoga odbora glede naukovnoga jezika, za koje je pristalo c. k. zemaljsko skolsko vieće dne 23. oktobra t. g.

Zastupnik Gessmann i drugovi postavili su predlog, nek se zakonske osnove glede promjene izbornoga reda prešno razpravi. — Tim predlogom preteklo se je sve one, koji su htjeli izbornu preosnovu, prešnimi predlozi obstruirati. Takvih prešnih predloga postavili su česki radikalci, česki agrarci, česki divljaci i slovenski liberalci, kakvih 30. Nego mnogo tih predloga nije imalo dovoljno potpisa. A da su i imali, mogli bi se bili razpravili tek posle rečenoga Gessmannova predloga.

U današnjoj sjednici, ponedjeljak dne 5. novembra po podne, čitali su se najprije predlozi, molbe, interpeacije, i to doslovno na zahtjev nekih protivnika preosnove.

Medju interpelacijami su i one zastupnika Spincića i drugova radi napravljenja mla i uređenja luke u Opaliji, 2.) radi produbljenja dna na ulazu u puntarsku dragu, 3.) radi postupka kod c. k. sudova u Istri i u Trstu.

PODLISTAK.

Leprinačke pačuharije

Sakraboljt na rame, malo manj me je sram niš već pisat va foji, zač će ljudi mislet, da lažem.

Neki dan, malo prej izbori, bil sam poslat va foji on razgovor mej Gregotom i Tontićem, zač sam za sigurno držal, da ćemo mi ovput dobit puli izbori, kada su oni sami tako sudili. Pak ste videl malo, ča sej dogodilo? Dobili su leprinački talijani, kako sami znate, va sa tri tela. Znam, da su ljudi čitali po fejah, kako sej to travinjalo, ma ja ču to onako po domaću, malo na tanje popisat, neka vas svet dozna — zač foji gredu po celem svete — va kakoveh ruknih je naša Leprinaščina; neka vas svet dozna, kako se zakon poštuje, zač ja sam sto puti čul govorit od pametneh ljudi, ča bi dela proti

zakonu, da bi se storil: i ukral i ubil, solo, ako zna, da ga nijedan ne vidi.

Nedelju pred izbori, dala je talijanska stranka prilipit nekakove štenci po Opalije, Lovrane, Poljanah i Leprince, va keh se je pozivalo Leprincane, neka glasuju za talijansku stranku. Va teh štracah, hvallio se je sadašnjega glavara (per poco tempo), kakoj on dobar i skrban otac Leprincanom i t. n. (je kemu je), a njegovo ime bilo je na sred te straci napisano sa velikimi crnimi slovi, tako, da sam sam sobum pomislet, ki zna, akój neki koliko bejeji, nego su ta slova. Ja bihm vam poslat tu jednu štracu, da malo vidite, čaj na njoj zapisano, al bite, strah me je, to stavili va foji, pak bi me sram kako jenega Leprincana, da vas svet dozna, da je „Leprinačka komitad za votacijoni“ (takoj podpisano na toj štrace) pomunjena, zač ljudi, ki imaju zdravu pamet, nebi mogli onako pisat. Nego dosta od teh

štrac; konac njihov je bil, da su bile na mali bokunići razparane; još se je i kafe s njimi kuhalo (poveri beci, mal spesij).

Pride i dan izbori. Ljudi, brate, grnu pred poteštariju! Kako prihaju dole, neki gredu na desnu, neki na levu, kako ki koj stranke pripada. Da vam je bilo malo videt la svet! Naši veseli, jedan drugom u ruku godavaju. Vidiš tu sve bistrije glavi Leprinačke; naše vredne duhovne pastire, tri četiri penzionisti od marini, zajednum besedum sve, čaj za ča va Leprinaščine, toj Lilo naše. A njihovi stišnjeni na levu stran, mej njimi pet kil . . . . . spovešenimi glavami; na lice njim čitast, da su zapućeni, da ih peljuju za nos, kako i cigan medveda; vidiš tu ljudi, ako se moru zvat ljudi, ki nikada ne gredu va crekav, a čuvaju ih on ki ima kuću od pašti i on ki bi se pod golenkum suhotil (ala ma se jadi za tu golenku, brižan mali!). Da ste g. uredniče, enako trefil on dan dole

pril vi, ki ne poznate, ki su naši ale njihi, bite bil zajedno rekali: ju grem ovamo zovemi, ovo su ljudi, na njih se vidi, a ono tamo tr . . . . . pro . . . . .

Pošpijajmo pak malo va salu, kade se giasuje. Nutre sedi za jednem dugem stolom komišijon, složen od dva brata i jednega neputa i Marchi i još jedan zjednum belum bradum, (ki se razume va izbori, kako i moj postol (ta lepa družina!)

Počne se giasovat. Hop! Prva falopa. Na mesto, da bi kemu matefvan pritisnul, bi ga bilo dobro poznati, ča ne barba Mate? G. Benedetotu Flamin, kega svaki otrok pozna, ki je za svoju ženu glasoval, rekli su, da ovi ne veruju, daj oženjen. Maj Lilo dobro vino na njegovem pire, ča ne Tontiću, barba Mate i kompanija? Pa sa svim tim, da je malo kasneje donesal ženitbeni list, nisu ga pustili glasovat.

(Konac sledi.)

Čitanje podnesaka trajalo je kakvu uru. Onda se je preslo na razpravu prešnosti da se razpravi izborna preosnova.

Najprije je govorio predlagatelj dr. Gessmann, da obrazloži prešnost. Ciel, u ostalom ne dug govor, pretrgivali su Senerer i drugi. Ipak je mogao svršiti. Još veća buka je vladala kad je govorio dr. Šusteršić. Najprije su grozno bućili dobacujući najružnijih i najpodlijih pogrdna na govornika Senererijanci, najviše Stein pak Senerer, Malik i stogod drugi. Onda su mu bućno prigovarali radikalni Česi i grof Sternberg. Kad su bućili, Šusteršić je potivao; te pretrgnuto doista svršio svoj govor jakim glasom. Naglasio je, da je preosnova osnovana na nužnom demokratizmu. Jednakost da nije provedena na sve strane, al je preosnova bolja nego dosadnji zakon. Na temelju ovoga da se već podništvo ne smije izabirati. Za to ne može biti nijedan ozbiljan političar.

Za prešnost govorili su već danas i Čeh Hruby i antisemiti Loser i Schraffel; a sad oko šeste u večer govori proti grof Sternberg.

Danas je posljednji govorio Senerer, koji je napadao Njemce svih drugih stranaka osim njegove kao izdajice njemačkoga naroda zato, što su pristali na izbornu preosnovu.

Beč 6. 11. 1906.

Danas je govorio slovenski zastupnik iz Štajerske Korošec, izliču kako je nužna izborna preosnova na temeljih kršćanstva i za seljake, te kako će u podrobnoj razpravi nastojati micnjati ju na bolje za Štajersku i Korušku. Pernerstorfer govorio je o znamenitosti socijalnih demokrata za proširenje izbornoga prava u svih država. Chiari je izjavio u ime njemaške pučke stranke da je ona za preosnovu. Divjak Čeh Plaček govorio je i proti načinu kako je podnešen prešni predlog za taj predmet. Čeh Ryba govorio je najviše proti navodnom grofa Sternberga. Izabralo se je pak glavne govornike, i to proti dru. Tavčaru, za Schöpfera, pak pretrgalo razpravu o prešnosti do sutra.

Interpelacija

zast. Spinčića u carevinskom vieću.

Interpelacija zast. Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina ministra unutarnjih poslova.

Pozivom na jako zle gospodarske odnose naročito ladanjskoga pučanstva u Istri, koje se je u ovoj visokoj kući često očitalo (gle medju ostalimi prešne predloge Spinčića i drugova od 21. listopada 1902., 23. rujna 1903. i 17. studenoga 1904., kaošto i njegov govor od 11. ožujka 1901. i njegovu resoluciju od 30. siječnja 1905.) i koji se u mnogih predjelih mogu označiti trajnom biedom;

obzirom na to, da je visoka zastupnička kuća te odnose izrično priznala kao zle, i opetovno pozvala c. kr. vladu, da shodnimi odredbami učini kraj nevoljnom položaju ladanjskoga pučanstva u Istri;

obzirom na to, da c. k. vlada unatoč rečenoga zanemaruje baš ladanjsko pučanstvo Istre, i pušta da se ga po autonomnih oblastih svakojakimi porezi za nekorisne i pogubne zavode i ustanove upravo izsisava i upropašćuje, ili sili na izseljivanje;

obzirom na to da ima u Istri porezovnih občina koje nemaju nikakve ceste, kao što je n. pr. občina Kozjane, gdje su si ljudi već sami djelomice sagradili cestu i već više godina državnu podporu imenito za gradnju mostova mole, i da ima ciljih političkih občina bez ijedne ceste kao što je n. pr. občina Marčiče, gdje su stanovnici započeli gradnju dviju cesta, jednu Truške-Lopar-Sv. Anton prema Trstu, za koju su molili podporu c. kr. ministarstvo dne 10. siječnja t. g. i priložili gradnjevu nacrt i proračun (odnosna molba da se nalazi još kod c. kr. kotarskoga glavarstva u Kopru za izvještaj); i da bi u

drugih predjelih bile nužne druge ceste — kaošto je cesta od Ostrovice u Arčviže kod Materije; cesta iz Podgradja na Mune, za koju su c. k. vladini ljudi već davno obećali podporu i za koju već postoji gradjeveni nacrt sa proračunom; cesta od Žejana na Zvoncu i dalje prema Voloskomu, središtu kotara, gdje se je već djelomice gradilo sa dobrovoljnim priinosi; i razne ceste u jako prostranih i dobro napučenih mjestnih občinah Kastav i Jelšane; cesta od Doline-Prebenek-Soterlo-Kastelec, za koje izgradnju si daju toliko truda stanovnici i občina Dolina; ceste u obćini Dekani; cesta Lupoglav-Lanišće, za koju je već nacrt napravljen; cesta Cerovlje-Borut-Lupoglav-Brest-Poklon, koja bi bila znamenita takodjer sa vojno-obranbenoga stanovišta; cesta Pazin-Livade, za koje nacrt je c. kr. vlada već izdala 5000 K.; cesta Pazin-Gologorica-Plomin; cesta Labin-Sv. Marina-Drenje i dalje, gdje ljudi neimaju baš nikakove ceste; već projektovana cesta u mjestnoj obćini Zminj; već odavna dozvoljeni popravak ceste koja ide preko Paza u Boljunskoj obćini; cesta medju Dobrinjem i Omišljem; cesta iz Stare Baske u Basku; popravak ceste Vrbnik-Krk na otoku Krku, i razne ceste na otoku Cresu —, i da bi se izgradnjom cesta pomoglo zanemarenomu pučanstvu Istre i hipno i trajno,

dozvoljavaju si potpisani upravili na njegovu preuzvišenost gospodina ministra unutarnjih poslova slijedeći upit:

Je li Vaša preuzvišenost voljna pobrinuti se za to, da se u proračun za g. 1907. uztreba li naknadno, postavi iznose, kao kredite proti biedi ili inače, u svrhu umanjivanja biede da se prepriči izseljivanje i da se digne gospodarsko stanje imenito ladanjskoga pučanstva u Istri, a za izgradnju raznih cestogradnja?

Beč, 2. listopada 1906.

Politički pregled.

U Puli, dne 7. novembra 1906.

Austro-Ugarska

Novi ministar izvanjskih posala barun Aehrenthal boravio je prošloga čedna u Budimpešti, gdje je viećao s tamošnjimi ministri. On putuje u Petrograd, gdje je bio posljednje vrijeme namješten kao poslanik Austro-Ugavske i gdje će predati svoje opozivno pismo i oprostili se s vladinimi krugovi.

Medju članove carevinskoga vieća razdijeljen je izvještaj odbora za izbornu reformu, što ga je izradio član odbora Löcker. Izvještaj sadrži povjest izbornoga prava od g. 1861.

Česki klub izrazio je zahvalnost članovima odbora za izbornu reformu i za željeznice radi njihovog poštovnog djelovanja.

Za vrijeme sjedbitve delegacija, koje će se otvoriti 25. o. m. u Budimpešti, dogodit će se sjednice zastupničke kuće, a čini se sjedbitva dovrši, doći će na dnevni red budgetni provizorij, ugovor s Lloydom i vojni kontingent za godinu 1907.

Službeni list hrvatske vlade priobćuje kraljevo pismo, kojim se savizlje hrvatski sabor za dne 12. t. m.

Crna Gora.

Kako se sa Cetinja javlja, zastupnici su dne 31. pr. m. prisustvovali službi božjoj, a za tim se sastadoše da izaberu odbor za verifikaciju. Kada se bude izabrao predsjednik i ostale formalnosti izpunile, za osam će dana biti svečano otvorenje skupštine.

Bugarska.

U subotu je u odsutnosti kneza Ferdinandanda otvoreno bugarsko sobranje. Ministar-predsjednik Petrov pročita je priostolnu besjeđu, u kojoj se konstatuje na predač narodnog blagostanja, razv. ak industrije, trgovine i poljodjelstva, te poboljšanje financijalnog stanja zemlje.

Rusija.

Povodom godišnjice proglašenja carskog manifesta prihvatilo je petrogradsko djačvo

rezoluciju, kojom djačvo konstatuje, da još i sada stoji autokratska vlada i narod, koji teži za slobodom, jedno proti drugome. Sukob je neizbježiv. Bune, razpust drž. dume i reakcija uništili su svaku iluziju o mogućnosti mirnog rješenja borbe. Seljaci, proletarci i demokrati moraju se zajednički boriti, da postignu moć i da sazovu konstituantu. U toj će borbi despotizam naći svoj grob.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Odlikovanje. Ovdašnji vlasnik Hotela de la Ville i trgovac sa vinom gosp. Ivan Cuzzi rođeni Ninjanin, izložio je na internacijonalnoj izložbi u Bruselju Istarska i druga vina iz njegovog skladišta i za vrstnoću istih bje odlikovan uz začasnu diplomu sa začasnim križem i zlatnom medaljom. — Čestitamo!

Novi veil sudac u Puli. Koncem prošloga mjeseca preuzeo je upravu ovdašnjeg c. k. kotarskoga suda pokrajinski savjetnik g. Julijan Kovac (po našu: Kovač). Dosadnji upravitelj suda pokr. savjetnik g. Martin Prinz dobio je dopust na neodređeno vrijeme, što znači da se više neće vratiti na puljski sud. Ovoj promjeni bit će uzrokom pojavi velike slobodine zadnjih vremena, što su neki činovnici suda bili prisvojili, zlorabeć dobrotu g. Prinza.

Novog upravitelja suda hvale kao čovjeka stroga ali skroz pravedna i nepristrana, te bude li takav i ovdje kao što je bio u Vodnjanu, gdje je više godina upravljao onim kotarskim sudom. Neće se dogoditi na ovom sudu žalostne posljedice posljednjih dvih godina i uvesti red, kojega zaista potrebuje ovaj sud.

Nadamo se, da će i naš hrvatski jezik, koga novi upravitelj poznaje sasna dobro, naći dolično mjesto koje mu pripada po zakonu i pravu te se neće toliko zazirati od njega i okupiti oko sebe činovnike, koji poznaju i hrvatski jezik.

S ovim našim pravednim željama radošno pozdravljamo novoga upravitelja.

Lošinjski kotar.

Iz Cresa.

Da je naša občina prava maćuha za naš narod, to već od davna znamo, nu da ona opet od toga dodje, te voli podupirati, koji nebi smjela, nego one koji su joj uvijek vjerno služili i za njene ljude glasovali, toga nismo pomišljali.

Još je lanjske godine naša občina odlučila, da se posječe občinska suma na boćini Merga, pa se je u tu svrhu pogadjala sa Meržanina za sijek, vez i prenos istih na more. Za taj su posao tražili stanovnici Merga 16 kruna po tisući faši, ali se je to obćini činilo previše, pa je ista tražila ljude, koji bi sve to cjenije obavili. — Našla ih je u ravnoj furlaniji! (Čudo veliko da ih nije našla u teri beaty. O. p.) Svaki bi doista pomislio, da će ciena, pod koju će ovi sjeći biti povoljnija, al kad tamo sve drugačije.

Istina je, da je uglavila s nekim kapom Furlanom pogodu za sijek drva na 15 kruna, ali uz posve druge kondicije. Meržani su se za 16 kruna nudili, da će obaviti sav posao i prirediti sva nužna tako, te bi trebalo samo ukrcati na brod, pak s njima u trgovinu, nu ne tako Furlan. Taj se je pogodio samo, da mora drva posjeći i na more prenesti, a občina će ih sama tada moral povezati na svoj račun, a za to će morat platit druge dvie kruna po tisući. Prema tome neće to obćinu stajat samo 15 kruna, već 17, dok su domaći ljudi bili pripravi sve obaviti za 16 kruna. Nu ni to još nije dosta! Podvezala se občina, da će im sagraditi baraku na svoj račun, priskrbit im živež, koga će oni daknadno platit, ali ipak jedna stvar više, a čemu to?

Da se nesretnim štavom, koji im sada dobro služe, neđa zaslužbe, da kasnije progledaju. Da bravi!

Meržani, pravo vam je; budite samo i napravo prodanci, pa vam ne menka dobro stat!

Obćinu maćuhu pak nebi mogli ni svi Rokovi volit stegnut venka do blata, kada bi samo mlo srama bilo, ma da ce!

Oj sjeptado, da biš progledala Obćine ovakve, nikad ne vidjela!

Krčki kotar:

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo: Čitamo u „Pučkom Prijatelju“: Trinajsloga p. m. bila je u Beču sjednica, kojoj su prisustvovali referent ministarstva trgovine, zastupnik grof Harah, zastupnici društva sa zaštitu austrijske pomorske plovlitbe, nekoji hrvatski zastupnici i po dva člana ravnateljstva „austro-hrvat. parobrodars. društva“ i „hrvatskog društva, na kojoj se je razpravljalo o osnutku posebnog austrijskog parobrodars. društva, koje bi preuzelo plovlitbu izmedju Kvarnera, Istre, Rijeke i Dalmacije do Zadra, a s vremenom i do Metaka. Ova je sjednica simpatički izmilita do znanja osnutak Austro-hrvatskog parobrodarskog društva i izrazila nadu, da bi ovo društvo s vremenom moglo preuzeti plovlitbu za sva ova mjesta, pa će u tu svrhu početi plovliti najprije izmedju Krka i Rijeke, a onda naprijed, izmedju Kvarnera i Rijeke, Istre i Rijeke itd. Ovo je društvo već dobilo i pismenu obvezu od strane vlade za subvenciju.

Voloski kotar:

Obćinski izbori u Veprincu uništen! U novinah čitamo, da je c. kr. vlada uništila posljednje izbore za obćinu Veprinac i to I. i II. tielo, za koje će se obaviti novi izbori tečajem ovoga mjeseca. Taj izbor provesti će posebni komesar opredjeljen za to od c. k. kotarskog poglavarstva u Voloskom i tako će, nadamo se, biti onemogućene one glasovite nepravilnosti i nezakonitosti, koje počinise povodom posljednjih izbora tamo uzor-Talijani: načelnik, tajnik i njihova slavna družba.

† Viktor Gjačić. Dne 4. tek preminuo je na Susaku g. Viktor Gjačić, pravnik rodom iz naše Opatiye, nakon dugotrajnog bolovanja. Pokojnik bio je marljiv djak, čestit drug i vriedan rodoљub, od kojega se je punim pravom očekivalo, da će danas sutra biti od velike koristi rodbini i svomu narodu. Viećni pokoj mladomu rodoљubu!

Pazinski kotar:

„Istarsko planinsko društvo“ u Pazinu priredjuje u nedjelju dne 25. tek. mj. izlet u Zminj, gdje će biti na večer zabava sa pjevanjem, tamburanjem, prestavom itd.

Odlazak iz Pazina u nedjelju u 2 s. po podne iz „Narognog Doma“. U slučaju nepogodna vremena ide se vlakom ili kočijama.

Pozivlju se svi članovi i prijatelji iz okolice na sudjelovanje.

Porečki kotar:

Blagoslov crkve. Iz Sovinjaka pišu nam 30. pr. mj.: Crkva Sv. Stjepana u Starinskom polju, koju podgismo na stovom temelju i zidom ogradismo crkvu i groblje, blagosloviti će se dne 18. novembra o. g.

Ovu se je crkvu pregradilo ponajviše nastojanjem i radnjom naših vriednih Jermana, Cunjea i Glavića iz porezne obćine V. i., i sabranimi milodai u našoj i susjednih župa od vjerne i milosrdne naše braće.

Istog dana prisustvovali će svečanosti i dična „Fokolska glazba“ iz Buzeta. Vino dobro točili će se po 40. flira litar, i te od sabranog groždja podareno na korist crkve.

Ako bi na uređeni dan vrijeme bilo povoljno, tade će biti svečanost prene- ena na drugu nedjelju t. j. na 28. istoga mjeseca.

Preporučamo se našim vrijednim su- jedom i prijateljima, da nas mnogobrojno odsjetiti izvode.

Pop Juraj Žiković.
Dne 30. pr. m. na 10 sati u jutro preminuo je veleč. g. Juraj Žiković, umiro- vljeni župnik u 71. god. svoje starosti u selu Žiković kod Višnjana, gdje je svoje stare dane u rodjenoj kući provodio. Rodio se od kmetke obitelji i bio uvijek vjeran hrvatskom svomu rodu u Istri do svoje smrti. Bila mu lahka domaća gruda!

Koparski kotar:

Otvorenje „Narodnog Doma u Roču.“
Podnožju kršne čičarije, na malom blazuljku, opasan rasklaminim starim hri- dinama, uzdiže se drevni Roč. Zub vre- mena pocnio je njegove starijske kuće, zub vremena ruši negda čvrste a sada brsljanom obrašlene trošne zidine, na ko- jima je nekoć ponosno kružila čvrsta i ohola noga mlaćakog lava. A okolo na okolo razsjala se sela i zaseci, gdje bo- ravi naš kmet, kome je kroz stoljeća za- povjedaio hrvatskim prezimenima okrunjeni talijanski Roč. Naš kmet, ta zapastena sirota, dugo je čamio pod jarmom talijanskog gospodstva.

Ali vrijeme leti i mijenja ljude. Malo po malo počela se buditi i u našem na- rodnu rodoljubna svijest. Narod je počeo gledati kako da se iskopa iz talijanskih ruku, koje su gu toliko vremena nemilo- srдно gojavile i tlačile. Pošto je mnogo ovdješnjeg naroda bilo kod lihvara za- duženo, počeo je g. 1900. g. Sime Červar, tadašnji ovdješnji župeupravitelj, snovati, kako da se ovdje ustanovi posujilnica, koja bi imala kmetu osloboditi iz lihvarskih ruku. Posujilnica se ustrojila, ali joj narod nije davao puno važnosti.

Gosp. Červar morao je otići, a vod- stvo posujilnice preuzeo je sadanji naš župnik g. Ružička.

Kada je godine 1903. općina pala u hrvatske ruke, preuzeo je vodstvo posujil- nice g. Maljavac, opć. tajnik. I od pada općine u naše ruke, počinje novo doba za našu posujilnicu, jer je narod, progledav u političkoj borbi, uvidio, da mu ona veoma koristi. Od tog doba do sada na- rastao je broj njezinih članova od 80 na 300.

Posto nisu Hrvati u Roču imali ni- jedne kuće, gdje bi se bili mogli slobodno sastajati, počelo se snovati kako da se sagradi „Narodni Dom“. Teško je to bilo, ali ipak se svladalo sve poteškoće, te je „Narodni Dom“ sagradjen a u nedjelju dne 28. listopada blagoslovljen i svečano otvoren.

K otvorenju prisustvoval je toliko naroda, da se ne pamti, da bi ga u Roču toliko bilo. Već rano u jutro počeli dola- ziti gostovi. U 7½ sati došao je odio „Slovanskoga pjevskog društva“ iz Trsta, glazba iz Slope i naš dični narodni za- stupnik g. Mandić s drugom gospodom iz različitih mjesta. Na kolođvoru dočekao ih je odbor sa sokolskom glazbom iz Bu- zeta. U ime odbora posujilnice, gospo- darskog trgovačkog društva i općine po- zdravio je goste g. Maljavac, na što su se svi uputili u Roč s hrv. zastavom i glazbom na čelu, koja je usput svirala vesele koračnice sve do „Narodnog Doma“.

Gostovi su si razgledali „Narodni Dom“ i Roč, a međjutim došli su izletnici „Planinskog društva“ iz Pazina i drugdje, koji su iz Lupoglave učinili izlet na „Crni grad“. Među izletnicima bilo je više naših vrlih gospodjica. Došav izletnici u Roč, zaigra im buzetska glazba na počast.

Medjutim je broj naroda sve više i više rastao, te je do mise bilo oko na- rodnog doma sve puno naroda. Iz bližnjih i dahnjih mjesta vidjeli smo poznatih i nepoznatih osoba, koje pohitise tog dana

na naše slavije. Kod slavija bile su za- stupane također občine Buzet, Boljun i Dekani.

U 10½ sati sviralo se jetinarod u red, da se ide u crkvu. Na čelu povorke išao je „Odbor“ za njima vrla buzetska glazba, onda gostovi, a napokon naš narod. Glazba završila, a povorka se počne micati prema gradskim vratima. Čudo nevrijđeno za Roč. Najoduševljeni narod gleda i skoro nevjeroj. — Čudno je moralo biti i onim starim gradskim vratima i onim ruševim se gradskim zidinama, vrčnim uvijek pobjedjivati, a nikad pobjedjenim biti. — Tempora mutantur.

Crkva je bila puna, natlačena. Misu je pjevalo „Slovanskoga pjevskog društva“. Takvog pjevanja nismo još čuli, vele naši ljudi, a zaista i nisu, jer je ono bilo u svakom pogledu majstorski izvedeno.

Po misi išla je povorka uz sviranje glazbe iz crkve u „Narodni Dom“, koji je naš g. župnik Ružička uz asistenciju gg. svećenika Havela i Tonkovića blagoslovio. Veličanstvena je bila procesija, a bio je veličanstven i prizor blagoslova, kojemu je onoliki broj našeg pobožnog naroda prisustvoval.

Poslije blagoslova ostao je narod pred „Narodnim Domom“ a na balkonu stupili su naši milni narodni zastupnici gg. Mandić i dr. D. Trinajstić i Odbor, otkud je g. Mandić držao narodu govor. Mladešćakim žarom govorio je osijedjeli borac za naša prava sakupljenom narodu, a okolo dvije tisuće duša slusalo je te lijepe njegove riječi. Burni „živio“ pozdravio je na svr- šetku vrloga govornika. Svečani dio slavija završio je g. dr. D. Trinajstić, koji je svojim lijepim govorom postignuo vrhunac odu- ševljenja. Gromki „živio“ popratio je svr- šetak njegovog govora.

Gospoda pjevači društva „Venec“ iz Kozine, koji su drugim vlakom došli, za- pjevali su sada, a tako isto i gg. pjevači iz Trsta. Glazbe su lakodjer zaigrale po jedan komad. Divan je bio prizor, gdje dični pjevači medju onolikim narodom oduševljeno pjevaju. — A junučki naši Buzetčani u svojoj lijepoj sokolskoj nošnji kako li su se tamo isticali!

Tim je „Narodni Dom“ bio proglašen otvorenim, a naoduševljeni narod pohrlio je u njega, da se okrijepi i pozabavi, dok su mladiji otišli da se zavrtu pod vedrim nebom, gdje je bio veseli ples.

Gostovi sakupili su se u dvorani, gdje je bio skupni objed. Dvorana bila je duplom puna, te nisu imali nekoji ni gdje sjesti, jer je i u drugim prostorijama bilo sve puno. Naš izvršni gostioničar g. Ivan Čeh, akoprem nije očekivao toliko gostova, ipak je obilno proskrbio, da se utiša gladne želuce. Čovjek je on od za- nata, a „Narodni Dom“ si može čestitati, što ima tako vrenog gostioničara.

Tecajem objeda palo je više lijepih nazdravica, a vrli pjevači iz Trsta i Ko- zine zabavljahu gostove svojim lijepim i skladnim pjevanjem. Dična pak sokolska glazba zabavljala je narod u spodojnim lokalima.

Za vrijeme objeda prodavale su gđjice. Havel i Vršer cvijeće darovano od gđjice. Ružičke, te je time unišlo za Družbu K 49/16. — K tomu je dodala gđjica. Vršer K 1 za kaznu „Vi“ i K 138 je sabrala. Novac je izručen ovdješnjoj pu- družnici.

Sjetio nas se lakodjer naš dični na- rodni zastupnik g. Spincić i nekoja bratska društva i općine, kojih brzajavne pozdrave donasmo:

Beč. — Radujem se iskreno otvo- renju „Narodnog Doma“, pozdravljam prisutne i želim mnogo uspjeha. — Spincić.

Tinjan. — Na novom uspjehu na- rodnom u Roču, te s radosti čestita hr- vatska čitaonica u Tinjanu.

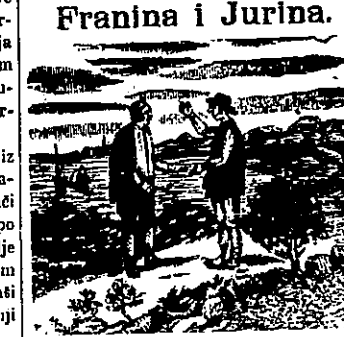
Kastav. — Otvorenju „Narodnog Do- ma“ srdačno čestitamo. Želimo, Pozdrav našem Mandiću. Općina Kastav, čitaonica, Narodni Dom.

U 420 po podne dočekalo se s glaz- bom na staciji gospodu, koja su prispjela iz dolnje Istre, te se je korporativno, išlo u „Narodni Dom“. Malo prije došlo je nekoliko gospode iz Buzeta kotijama.

Sada je opet počela lijepa zabava, zasladjivana lijepim nazdravicama, sklad- nima-pjevanjem i glazbom. U lako veselom raspoloženju došlo je kao. Neopaženo vri- jeme odlaska.

U 8 sati morali su već otići oni, koji su putovali tršćanskim brzovlakom, a malo za tim i oni za Pazin, Boljun i Lupoglavu. Zadnji zvukovi glazbe i pjesme orili se u vedru jesensku noć, a vlak se dopuza, da nam odnese braću, s kojom smo tako lijepi dan probavili. Štikak ruke i gromki „živio“ i vlak se gannu put Počkaja. Malo zatim, odoše i druga gospoda doljnim vlakom praćena sa „živio-klici“.

Ostasmo sami. Ostasmo; ali u našim srcima osta lijepa i mila uspomena na sve, koji dohrlise na naše slavije, koji doprinesoše, da je ono tako lijepo ispalo. Godine će proći, a naš će se narod uvijek ugodno sjećati onih lijepih riječi, miloga pjevanja i glazbe. A i Vi, gospodo, sjećajte se tog našeg dobrog ali do sada zapu- štenog naroda, dodjite višeput, da mu pomognete usaditi u srce iskru rodoljublja, da ga milom našom riječi i pjesmom po- dignete i naoduševite. Jedino tako postat će naš narod narodom, a onda će i toj našoj tužnoj Istri svanuti ljepši dani!

Fr. Ča biš nek Julino: su bolji šare- njaki va Draguče, al niki krcjeli i talijanaši va Roče?
Jur. Aj vero su bolji oni s Draguča, zae neznojju lego repi kojim rezat, a njihli prijatelji va Roče bi nam i glavu otkinuli, da nam se trdo ne drži.

Razne primorske viesti.

Narodni darovi.
G. Fran Benzer iz Sv. Mateja poslao je za Družbu sv. C. i M. za Istru K 1242, sakupljenim na otakulnici kod g. „Zvančeta“ kod Široli medju pozvanimi gosti.

Vit. g. Josip Velikanec iz Juršići šlje K 21, koje je na Franjevo 4. oktobra sakupila mala Olgaica Rajčić u hajdučkih dvorih za Djačko pipomanoću društvo u Pazinu.

Zivili plemeniti sabirači i darovatelji!
Istrani na hrvatskom sveučilištu.

Kako čitamo u zagrebačkih listovih upisalo se ove godine na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu 28 mladih Istrana. Znatan je to svakako broj ali bi u velike poskoćio kad bi naše sveučilište u svemu bilo ravno- pravno sa austrijskim sveučilištima t. j. kad bi svi izpili, diplome itd. hrvatskog sveučilišta vrijedile i u ovoj polji monarhije.

Ovih dana položiše prvi pravno-po- vjestni državni izpit na hrvatskom sve- učilištu slijedeći naši pravnici: Ivo Orlić, Ivo Desković i Fran Stoković. Zurile se mladi naši Sokoli jer Vas Istra teško iz- čekuje.
Viktor Car Emla: „Neznatni ljudi“ II. zabavna knjizica „Čiril-Metodskii zi- dara“ u Zagrebu. Nakladom Hrvatske knji- žare i industrije papira (Lav Klein) u Zagrebu. Cijena 50 filira. Najtoplije pre- poručamo ovo plemenito naslojenje po- žrtvovnog i zauzetog kluba Čiril-Metodskih

ziđara, koji svaku prigodu upotrebljuju da pomognu hrvatskoj stvari u Istri.

Premještenje učiteljskita iz Kopra u Kastav. Doznaje se iz pover- pouzdana izvora, da će biti dne 1. decembra o. g. premješten iz Kopra u Kastav I. letaj hrvatskog odsjeka tamošnjeg učiteljskita. Uprava novog zavoda u Kastvu biti će povjerena g. profesorom Franu Frankoviću.

Luč razgrabljena. Zadojni nar- učba na „Luč“ ne možemo obaviti, jer je već sva naklada prvog broja razpačena. Da pak uzmognemo udovoljiti i kasnijim predplatnicima, odlučismo se ako ih se javi barem još 50-torica, da izdamo drugo iz- danje. Samo molimo, da se prijatelji po- žude, da udarimo točnu nakladu za br. 2., pošto se moramo čuvati suvišnih troškova. Sadržaj toga tako naglo raspačanog prvog broja je slijedeći: Završismo se. Teofil: Sve za vjeru i za dom! B.: Ponedjeljak. Hrvoci: Tih lahork. Mladi stražar: Napred druži! Madjer: Pintonove etičke ideje u dijalogu Gorgiji. P.: Slavuju. I.: Saštanak hrv. kat. društva na Trsatu. Koki: Moje srce. „Sloboda“ — „Novi list“ i „Pokret“ lasci i klevetnici. Književnost. Vijesti.

Drugovi, naprijed „za vjeru i za dom!“ Uprava „Luč“ Beč, VIII., Lange gasse 16.

† Nadvojvoda Otto. Iz Beča stize viest, da je u petak umro kraljev nećak nadvojvoda Otto u 41. godini, nakon dužeg bolovanja. Nadvojvoda Otto bio je do zadnjega časa pri potpunoj svijesti. Uz njega su bili nadvojvodinja Marija Terezija, brat nadvojvoda Fran Ferdinand, biskup Marschall i dr. Kauders. — Na- dvojvoda Otto rodio se g. 1865. kao drugi sin nadvojvode Karla Ljudevita i njegove druge supruge princeze Anunciate od Si- cilije u Gradcu. Odgojen je po tradicio- nalnom načinu, kojim se odgajuju članovi kraljevske kuće, te se posvetio vojnicstvu i dotjerao do generalnog inspektora ko- njaničstva, te je g. 1906. postao vlasnikom 1. ulanske pukovnije.

Nevrleme. Na Sve Svete i dušni dan vladalo je u naših stranah vrlo neugodno vrijeme. Kišilo je skoro neprestano oba dana. Uz naše obale vladala je silna jugo- vina, koja je počnila i dosta štete. Zadoj- van, kao prošloga mjeseca udaralo je more u Obale tako biesno u Liburniji, da je u Pataliji razorilo komad mla. Tamo je bila za neko vrijeme vožnja parebroda silno otežana.

Listnica uredništva i uprave.

Prijatelju u Zrenju. Vaše društvo može se konstituirati uo pravilima djelovati i nečekajni onu rješilbu. Tako kaže zakon.

Biz uspjeha se nijedan bolesnik, koji veći misli, da je svoje zdravlje iz varda izgubio, ne obraca na g. Alberta Möllera, izumitelja dvo-truko elektro- magnetskog križ H. B. broj 36.967 u Budimpešti V. Kol. Vadas ulica 43 A. Dokazano je, da je je- dino sredstvo njegov stroj, koji sigurno djeluje protiv gilitu, reumi, teškog disanja, padavice, kupa- nja sileca, neuralgiji, influenciji skopčanja sa bo- leću lrbta i u obće živčanima bolima. Priobučeno je opet jednu priznaju, koja je naslavo stigla na g. Möllera, a koja glasi: Slovani g. Möller! Ja vam dugujem najtopliju hvalu za Vas izum. Trajo sam od lrbtenih boli, glavobolji i teškog disanja. Te sam na sveugučje lekarje mnogo novaca po- trošio, dok se nisam namjerio na dvo-truko elektro- magnetski križ H. B. broj 36.967, koji me je po- svema od mojih boli izlečio. Objavim s toga Vas zahvalat Stavelj St. Fran Hajduković, Osiek.

Zahvala.

Podpisani zahvaljuje se najljepše svima, koji svojim prisustvovanjem doprinesoše, da je svečano otvorenje „Narodnog Doma“ tako lijepo ispalo. Napose zahvaljuje se gg. narednim zastupnicima prof. Mandiću i dr. D. Trinajstiću za lijepe govore iz- rečene tog dana. Nadalje zahvaljuje se slavnom „Slovanskom pjevskom društvu“ iz Trsta i „Venec“ iz Kozine te glazbi „Sokol“ iz Buzeta, koji milom pjesmom puno doprinesoše našem slavju. Zahval- juje se „Planinskom društvu“ iz Pazina, gg. zastupnicima občine Buzet, Boljun i Dekani i gg. učiteljima u svećenima, koji u tako velikom broju prisustvovalu otvo- renju. Lijepa hvala vrlom našem gosp. Spinciću, dičnim Kastavcem i kešnim Tin- jancevcu na brzojavnim pozdravima.

Jos jednom spomenuti i nespome- nutima najljepša hvala.
ROČ, dne 11. novembra 1906.
Odbor „Narodnog Doma“.

Soboslikar
Vladimir Vojska
u PULI, Via Sergia, 59.
preporuča se p. n. občinstvu u
Puli i okolici za soboslikarske
i ličarske radnje.
Izradba je ukusna, moderna,
trajna i brza, a cijene umjerene.

— OGLAS. —
Daje se u zakup ili u povoljne uvjete
prostovoljno prodaje se
„Gostiona Puharić“
u Matuljih k. br. 109.
Ista je sagradjena prije godinu dana u
modernome švicarskome slogu na vrlo
zgodnome položaju uz državnu cestu, koja
vodi iz Rijeke preko Učke u Istru sa
krasnim vidikom na cijeli „Kvarner“ i
njegove otoke, te na krasnu romantičnu
okolicu.
Ima sprijeda vrt zasadjem divljim ke-
stenom, ubavne kugljane, kegljiste, straga
terasu i naravnu hrastovu šumicu.
Do postaje Matulje-Opatija ima samo
3 časaka.
Vlastnik napušta ovdje obrt, pošto ima
jednako poduzeće u Voloskom, a ne do-
spije na dvije strane uz malobrojnu i
mladu obitelj.
Anton Puharić,
Matulje 109

Hrvati!
Kupujte žigice
Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.
OLOVKE
u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u
tiskari Bačinja i drug. u Puli
prije (J. Krmpotić i dr.)
uz cennu od 2 do 10 para.

PARAMENTE
jeftine i dobre mogu se dobiti
jedino kod tvrdke
JOSIP NEŠKUDLA u Olomucu
— (kralj. Česka). —
Protokolirani zavod i tvornica pre-
poruča uz vrlo niske cijene sjajno
izživane paramente u raznim slo-
govima, misno odjeće, plaviale,
dalmatike, vilo, kasule, neb-
ulice, zastave, crkvene zastave,
šilime, albo, rokete, ciberije,
monstrancije, svjećnjake,
lusteri i t. d.
uz jamstvo za trajnost, jer je u
vlastitim radionicama izradjeno.
Prednosti zavoda.
Patnici se ne drže, s toga je roba u
Olomucu izradjena, koja se ima pismeno
izravno naručiti, za 20% ili 1/2, jeftinije
nego li kod svih drugih českih i nj-
mačkih tvrdstah.
Vrlo pogodna obročna odplaćivanja.
Paramente šaljem na uvid franko.
Ilustrovani cijenici badava i franko.

Dvostruki elektro-magnetički
KRIŽ ili ZVJEZDA
R. B. broj 86967.
Telefon br. 45—22.
godina stare bolesti izliječene su sa mojim strojem
posve i od izličenih sa mojim strojem R. B. broj
86967 izražene zahvale kao i od odličnijih slejova
izdane svjedodbe i priznanice iz svijih strana sveta
pohranjene su u mojoj pismotrani, gdje stoje svaka
komu u svako doba na uvid. **EDJE MUEDAN LIEK**
NIJE PONDGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ, jer
je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bole-
stima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi
bio izličen najdulje u roku od 45 dana, dobiva
novac naizrag.
Upoznajem osobito p. n. občinstvo na to, da
se moj stroj ne smije zamjenjivati za Voltinim, koji
je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Sjemačkoj
kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki
elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967
osobito se hrvali i živa vanredna sposobnost poradi
svoje izvrstne ljekovitosti.
MALI STROJ STONI 4 K. Rabiti ga mogu samo djeca,
i jako slabe gospodje.
VELIKI STROJ STONI 6 K. Rabi se kod ostarijih 20
godih kromičnih bolestih.
Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u Hrvat-
skom jeziku. Fouzajem ili ako se novac unapred
šalje, razaslije glavna prodavaona za tu i inozem
ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V., Vadsz-utlica 43/A.
Kalman ulica ugao.

J. KOPAC
svijećarna na paru
Gorica — ulica Sv. Antona
Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom sta-
rešinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće
iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 5.—. Za prijesnost
jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva,
vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI
Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih dielova jedan ili više po kruna 20.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te disto bez ikakvog odbitka.
Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog otkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz, uz otkaz od 8 dana.
Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i zadužnice uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslie podne; u nedjelja i blagdan osim Julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.
Družtvena pisarna i blagajna nalazi se u Cllivo S. Stefano br. 9, prizemno desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.
Ravnateljstvo.

Svoj k svomu!   Svoj k svomu!
NOVO SKLADIŠTE POKUĆSTVA
A. Žunić & Co - Pula
na uglu ulice Via S. Martino i Circonvallazione
Novouređjeno skladište sva-
kovrsnog pokućstva:
zrcala, slika, stolica, divana
itd. itd.
Cijene umjerene.

SVOJ K SVOME
JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.
Častim se preporučiti p. n. občinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama,
bratovština sa svoju krasno uređjenu
TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA.
Kod mene se dobivaju izvrstne, a od mnogih priznate u svim veličinama
svijeće od pravog pčelinjeg voska kao i snog crkv. tamjana.
Prodajeni dobra i svježa — po zdravlje — koristna meda Klg. po K 1-20.
Kupujem uz dobru cijenu u svim količicama žutog voska.
Svaku i najmanju naručbu p. n. mušterija obavljam najspretnije,
kao i uz najpovoljnije uvjete.
S vešestovanjem
Vladimir Kulić,
Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.
JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

ŽELUDČANE KAPLJICE
sa zaštitnim znakom sv. Marka.
500 godina je stara ljekarna u kojoj se
po liečnički istraženom receptu želuđčane
kapljice priredjuju. — Ove želuđčane
kapljice, koje su priredjene po od jednog
liečnika dobljenom receptu, dokazuju svoju
izvrstnost za sađuvanje zdravlja, jer je
bolest žiivaca, bledoća, nesna, migrain, gla-
vobolja, čini uvijek zla probava i zato nastajuća slabokrvnost. Iste djeluju
izvrstno kod nahladjenog želuđca, slabosti želuđca, zlo probave te s tim u
savezu zatvoronosti i beržecnosti.
Izvadak iz raznih meni dobrovoljno poslanih zahvalnih pisa ma:
Sa Vašim želuđčanim kapljicama sam posveima zadovoljan, pošto s njima moju čerku
od mnogogodišnje bledoće izličeih. Molim Vas pošaljite mi za K 8.— još 2 tuceta istih.
Hlako Kubricht, mjestni sudac u Radenburgu.
Vaše želuđčane kapljice čudnovato pomogoh sioj ženi proti želuđčanjoj boli. Pošaljite
mi ponovno 12 bočica. Josip Schneider, kvezevlastnik u Beču, Wiednerhauptstrasse.
Želuđčne kapljice dostavljaju se sa bezplatnim zamotom i kao slo-
bodna pošiljka ako se unapred pošalje iznos ili pouzdem uz cijenu:
1 tuce K 4.—, tri tuceta K 11.— 5 tuceta K 17.—
Razaslije samo
„Gradska ljekarna“ u Zagrebu — Markov trg, 29
blizu crkve sv. Marka.